

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်န့ၣ်သဝီပုၤ

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါ

လါအိကူး ၂၈သီ, ၂၀၁၅န့ၣ် / KHRG လံာ်ကတြုၢ်နီၣ်ဂံၢ်-15-43-12

ဖၣ်အၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါ: တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးကဲထီၣ်သးဖဲ လုၢ်ပျံၤကီၢ်ဆၣ်, ခိတီၣ်ဂ့ၢ် ဖဲလါအုၣ်ဖျါ ၂၀၁၅ န့ၣ်

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါ တဘျီအံၤဟ်ဖျါဝဲ တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ် လၢအကဲထီၣ်သးဖဲ လါအုၣ်ဖျါ ၂၅သီ ၂၀၁၅န့ၣ် လၢဘၣ်တၢ်မၤအိၤလၢ သီခါအုၣ်ညးနံးကးန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် မိၤအ--- အပုၤအဝဲၢ်န့ၣ်လီၤ. မိၤအ--- န့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤသံအိၤ လၢ သုးခိးကီၢ်ဆၣ်သုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် (၁၀၁၁) သုးဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီအုၣ်ညးနံးကး မၤပျံၤမၤဖုး မိၤအ... အပုၤအဝဲၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖဲအဝဲ သ့ၣ်လဲၤယုၤစ့အိၣ်လိးအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါ | ခိတီၣ်ဂ့ၢ်, လုၢ်ပျံၤကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် (လါအုၣ်ဖျါ ၂၀၁၅)

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါလံာ်တၢ်ကစီၢ်တဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤခိဖျါ ပျီပုၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖဲ ဖၣ်အၣ် ကီၢ်ရ့ၣ် လၢအဘၣ် တၢ်န့ၣ်လိအိၤလၢ ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိ ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သး တဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပုၤန့ၣ်လီၤ. ¹ လံာ်ဟ်ဖျါတဘျီအံၤဘၣ်တၢ်ဒိးန့ၣ်အိၤဖဲ လါယုၤ ၂၀၁၅န့ၣ် ယုၤဒိးတၢ်ကစီၢ်တဂၤ တဖၣ်လၢအမ့ၢ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါအဂၤ ဘၣ်,

¹ ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG န့ၣ်လိဝဲပျီပုၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်တကပၤလၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤအၢမၤပယုၤ တၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ် ခိဖျါတၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ် ဒိတၢ်ဟ်ပနီၣ်တၢ်အတီၤပတီၢ်တၢ်မၤအကျဲအသိးဒိး မၤဝဲ တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒိးသဝီဖိအဂၤတ ဖၣ်, ကွဲးဖျါထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ်လၢဘၣ်ဃးဖဲ တၢ်လီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် ညီန့ၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကွဲးထီၣ်ဝဲ တၢ်မၤနီၣ်မၤယါပုၤ ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်တၢ် မၤအၢပယုၤအလံာ်ဟ်ဖျါအခါ ပျီပုၤပုၤမၤ တၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၤ လၢကမၤနီၣ်မၤယါဝဲတၢ်မၤပယုၤပုၤဂ့ၢ် ဝိခွဲးယာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဆိမိၣ်လၢအ ကါဒိၣ်တဖၣ် ခိဖျါတၢ်မၤလီၤတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတဖၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်ထံးတဖၣ်လၢကျဲအါဘိဒိး ဒိပမၤန့ၢ်အိၤ လၢဂံၢ်ခိၣ် ထံးအသိး ဒိးတၢ်ကဲထီၣ်သးအတၢ်ဆိတလဲအတၢ်ထီၣ်သတြီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်သံဒီး ၇ခါ, ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ ၁ဘၣ်, ဒီးတၢ်ဂီၤ ၂၀၁ ဘၣ် လၢဘၣ်တၢ်ဆှၢထီၣ်အိၤလၢ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ.²

(၁)တပတီၢ်-တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်နံၤမုၢ်သီ	လါအုၣ်ဖြၣ် ၂၅ သီ, ၂၀၁၅နံၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရုၢ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရၣ်)	ဘ...ကဝီၤဒု, စီၤနသၤမ့ၤစ့ၤမ့ၢ်တီၤကဝီၤ, ခီတီၣ်ဝုၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	မိၤမ...	မန...	အူၤဝ...	
သးနံၣ်	၄၅နံၣ်	၃၉နံၣ်	၅၂နံၣ်	
မုၢ်/ခွါ	ခွါ	မုၢ်	ခွါ	
ကလုာ်	ကညီ	ကညီ	ကညီ	
ဟံၣ်ဖိယိဖိအိၣ် /တအိၣ်	ဟံၣ်ဖိယိဖိအိၣ်	ဟံၣ်ဖိယိဖိအိၣ်	ဟံၣ်ဖိယိဖိအိၣ်	
တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ	မၤစံၣ်	ဆါတၢ်	မၤစံၣ်	
တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ	ဘူးဒး	ဘူးဒး	ဘူးဒး	
တၢ်ဟံမုၢ်ဒါ /လီၢ်လၢ	သဝီဖိ	သဝီဖိ	သဝီဖိ	
အိၣ်ဆိးနူသဝီ	စ... သဝီ	စ... သဝီ	စ... သဝီ	

ပုၤလၢအမၤအပယုၣ်တၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၢ်လၢ	သုးကျိၤ / သုးရၣ် / သုးတြိၤ	အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလီၢ်ကျဲ / သုးကလၢ	အခိၣ်အမံၤဒီးလီၢ်လၢ
အူညၢနံးကး	စၤခွဲး သီခါ		မ့ၤက့ၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ	အူသ့ၣ်ဒေၣ်

² လၢတၢ်ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် KHRG အကျိၤအကျဲတဖၣ်ဖျိဖျိဖျါဖျါ ကဂ့ၢ်ထီၣ်အဂီၢ်ဒီး နံၣ်သိးကန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လဲၤခီဖျိတဖၣ် လီၤလီၤဒေၣ်ဝဲဒီး သဝီဖိလၢကီၢ်ပယီၤထးခီတကပၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ် ဒီးနီၣ် KHRG အတၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဝဲအသိး လၢကတီၣ်ထီၣ် တၢ်ကစီၣ်လၢဒီးန့ၢ်ဘၣ် လၢပျီပူၤတဖၣ်ခဲလၢၣ် ဝဲဘၣ်တၢ်မၤအိၤဒီးအကျိၤအကျဲအိၣ်ဝဲအသိးဝံၤဒီး တၢ်ကျိၣ်ထံအိၤ ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂၤအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၤဘၢအဂ့ၢ်အကျိၤလၢအကါဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဟံၣ်ဖျါလၢအဘူးအ တၢ်အဂၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤဆူ တၢ်ကစီၣ်အကလုာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ ဒီးအနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးဖးအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤလၢအဘၣ်ထွဲလိာ်သးတဖၣ်တခါစုာ်စုာ်အဂီၢ် ဝံသးစူၤကွၢ်ဘၣ်လၢ KHRG တၢ်ကစီၣ်သန့တက့ၢ်.

(၂)ပတီတပတီ-တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရဲၤပုၤန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.
 ဖဲယယုထာတၢ်ကစီၣ် ဘၣ်ယးဒီး မိၤအ... ဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤအဂ့ၢ်အကျိၤ ဖဲလါအုၣ်ဖြၣ် ၂၃သီ ၂၀၁၅နံၣ်အနံၤန့ၣ် ယဒီးန့ၢ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဘၣ်ယးဒီး တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးအံၤ န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ယမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးအံၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲးနီၣ်ပုၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂၢ်အံၤတဂၤစုၣ်စုၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.
 ပုၤလၢအဟ့ၣ်ယၢတၢ်ကစီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တဟ့ၣ်ယၢထဲ တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်. ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ယးဒီး တၢ်မၤသံ မိၤအ... အခါန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဟ်ဖျါယုၣ် စ့ၢ်ကိးဒီး တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးဒီး တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးအံၤန့ၣ်လီၤ.
 အူက... လၢအမ့ၢ်စ... သဝီဖိတဂၤဟ်ဖျါဝဲလၢ အူညါနံးကး တဲဝဲဖဲ မိၤမ... အဒီပုၢ်ဝဲၢ် တဖၣ်အမဲၣ်ညါလၢ “ဖဲတၢ်လီၢ်အဝဲအံၤ ပုၤတဘၣ်အိၣ်သံး ဒီး မူၤဘၣ်န့ၣ် သုတသ့ၣ်ညါခါ. ဟဲစီၣ်န့ၢ် ယၤယဲၣ်ဒီး ယကကျိၤသုဒီးယဲၣ်ကိးဂၤလီၤ.”

(၃)ပတီတပတီ-ဟ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်

(က) မၤပုၤတၢ်ကဲထီၣ်သး အဆၢကတီၢ်, တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ, တၢ်မနုၤကဲထီၣ်သးလဲၣ်, တၢ်ကဲထီၣ်သး နီၣ်လဲၣ်, မတၢ်တဂၤ လၢအတူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တၢ်လဲၣ်ဒီး မတၢ်တဂၤလၢအမၤအာပယုၤတၢ်လဲၣ်ဒီး ဘၣ်မ န့ၢ်အယိကဲထီၣ်အသးလဲၣ် ဒီးတဲပုး စ့ၢ်ကိးသဝီဖိတဖၣ်ဖဲဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ် ကဲထီၣ်သးအခါ (မ့) တၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခဲအမၤတၢ်မနုၤ လဲၣ်, အမၤစံးဆၢက့ၤတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီး ဒီ သဒၤလီၤက့ၤအသးလၢကျဲၣ်လဲၣ်,အဂ့ၢ်ကျဲးစးအိၣ်မူက့ၤဝဲလၢကျဲၣ်လဲၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအ တၢ်အိၣ်သးမၤအသးဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်တဖၣ်လၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်.သူလံာ်ကဘျံးလၢအဖီလၢဒီးမၤပုၤအီၤတ က့ၢ်.ဘၣ်ဆၢၣ်,လံာ်ကဘျံးလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဟ်အဖီလၢအံၤမ့ၢ်တလၢဘၣ်တခီန့ၣ်သူက့ၤလံာ်က ဘျံးအဂၤ တဖၣ်တက့ၢ်. နကွဲးတၢ်ဂၢ်မ့ၢ်တလၢဒ်ဒီးတခီသူကဒါက့ၤလံာ်က့ၤဝါအသီတဘၣ်ဝံၤကျဲးတံာ်ယုာ်အီၤဒီးတၢ် ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါတ ဘၣ်အံၤတက့ၢ်.
 တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး တၢ်မၤအသး အဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢယကဟ်ဖျါအီၤအံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဟဲကဲထီၣ်သး တၢ်ပိာ်ထွဲအခံလၢ တၢ်မၤသံ မိၤအ... လၢအကဲထီၣ်အသးဖဲ လါအုၣ်ဖြၣ် ၂၃သီ, ၂၀၁၅နံၣ် အပူၤန့ၣ် လီၤ. တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး တၢ်မၤအသးအံၤ ကဲထီၣ်အသးဖဲ လါအုၣ်ဖြၣ် ၂၅သီ ၂၀၁၅နံၣ်အနံၤ ဖဲ ဘ... ကဝီဒု, စါနုၤသၤမ့ၢ်မ့ၢ်တီၤကဝီ, ခိတီၣ်ဝုၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၣ်ရၣ် လၢဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ စၢဒုးသီခါ အူညါနံးကးန့ၣ်လီၤ. သီခါန့ၣ် အသးနံၣ်အိၣ်ဝဲ ၅၀နံၣ်ဒီး မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး အူသ့ၣ်န့ၣ် အပုၤမၤစၢၤတၢ် တဂၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ ကဲထီၣ်သးဖဲ အဖျါပူၤန့ၣ်လီၤ.
 တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်တခါလၢ မၤပျံၤပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢ အမၤကမၣ်တၢ်တဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ စၢဒုးသီခါ အူညါနံးကးန့ၣ်လီၤ.

ယဟးယုသုညါအါထိန် တံဂ်တံကျိဘုဃးဒီး ဘုဃုမနုအယိ သီခါတပါအံၤ မာပျံၤမာဖုး မိၤ အ... ဒီးအဒိပုဂံၤ သုဂ်တဖုၣ်လဲၣ်န့ၣ်ဒီး အခဲအံၤယသုညါလၢ ခိဖျိလၢ လၢတံၤမၤသံ မိၤအ... အဂီၢ် သီခါအံၤတအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်ဝဲ စ့အိၣ်လိး ၃,၀၀၀,၀၀၀ ကွးလၢလၢပုၤပုၤ ဘုဃုအယိ အမာပျံၤမာဖုး ပုၤသဝီ ဖိသုဂ်တဖုၣ်န့ၣ်လီၤ.

မိၤအ... လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၃၇နံၣ်တဂၤ ဘုဃုတံၤခးသံအံၤ လၢသုးခိးကီၢ်ဆၢ သုးရှုၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၁၀၁၁) သုးဖိတဂၤ ဝဲလါအုၣ်ဖြၢ ၂၃သီ ၂၀၁၅နံၣ်အနံၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲ မိၤအ--- အဒိပုဂံၤ မိၤမ---လၢအသး နံၣ်အိၣ် ၄၅နံၣ်, မန--- လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၃၉နံၣ် ဒီး အူဝ--- လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၅၂နံၣ် လဲၣ်ဆူ စးခူးသီခါ အူညါနံးကးအအိၣ် ဒီး ယုဝဲစ့အိၣ်လိး ၃,၀၀၀,၀၀၀ကွး အခါန့ၣ် အူညါနံးကးန့ၣ် တအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်အဝဲသုဂ်စ့အိၣ်လိးလၢလၢပုၤပုၤဘုဃုအမဲၣ်ညါ တပျံၤစ့ၢ်ကီးအဝဲသုဂ်လၢ “ဟဲစိၣ်န့ၢ်ယၢ ဃဲးဒီး ယကကျိသံနုသုခဲလၢၣ်လီၤ.” ခိဖျိလၢ မိၤမ... ဒီးအဒိပုဂံၤသုဂ်တဖုၣ် ဆဲးယုက့ၤစ့အိၣ်လိး တဘူၣ်လၢဘုဃုအယိ အဝဲသုဂ်ကတဲၤကတီၢ်အသးလၢကက့ၤဆူသဝီအခါ, ဝဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် အူညါနံးကး ဟ့ၣ်အဝဲသုဂ်ထဲ ၅၀၀,၀၀၀ကွး လၢစ့အိၣ်လိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသုဂ်ဘုဃုဆူသဝီ လၢတံၤပျံၤတံၤဖုးအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသုဂ်တဖုၣ်စ့ၢ်ကီး ကတီၢ်ထီၣ်တံၤအမူးလၢ ကီၢ်ဘျီၣ် မ့တမ့ၢ် လိာ်ကီၢ်အူညါနံးကး (မ့) သုးခိးကီၢ်ဆၢသုးဖိတဖုၣ်လၢအမၤသံတံၤအဂီၢ် မၤဝဲတဘူၣ်နီတမံၤဘုဃု န့ၣ်လီၤ.

(၄)ပတီၢ်တပတီၢ်-တံၤယုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဘုဃုတံၤဖုၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတံၤခွဲးတံၤယံၤလၢပကသုတံၤဂံၢ်တံၤကျိတခါအံၤခါ, ဟ့ၣ်ပုၤတံၤခွဲး တံၤယံၤလၢပ ကသုတံၤ ဂံၢ်အံၤလၢကျဲးလဲၣ်.

ဘုဃုဃးဒီး တံၤမာပျံၤမာဖုး တံၤဂံၢ်တံၤကျိအံၤန့ၣ် ယဒီးန့ၢ်ဘုဃု လၢ အူဒ... ၄၅ နံၣ် ဒီး အူက..., ၄၅ နံၣ် ခံၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသုဂ်အိၣ်လၢ စ...သဝီန့ၣ်လီၤ. အဝဲသုဂ်ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတံၤခွဲးဝဲတံၤ ယံၤလၢ ပကသုဝဲ တံၤမာပျံၤမာဖုး တံၤဂံၢ်တံၤကျိအံၤန့ၣ်လီၤ.

Hpa-an District

